

De hort op:
wintervertelling in
de Hortus

Pim Cuijpers helpt
depressieve tieners
via internet

8 iparool
10 nut &
genoegen
11 het weer
13 uit
14 televisie
16 strips

ips

4

6

kind

**Weg met de
vaste schoolvakanties**

Zes weken vrij met kerst is ook een optie

De School, een basisschool in Zandvoort, begon vorig jaar zomer als eerste in Nederland met flexibele school- en vakantiedagen en is maar twee weken per jaar gesloten. De onderwijsinspectie heeft het er maar moeilijk mee.

JOOST ZONNEVELD

'Als je een duidelijk aantal uren aanbiedt en alle leerlingen kijken verveeld uit het

Vaste schoolvakanties zijn een overblijfsel uit de tijd dat kinderen moesten meehalen van de oogst; het is een achterhaald idee. Het past niet bij onze kenniseconomie." Aan het woord is directrice Marjolein Ploegman (45), die zes jaar geleden besloot om De School op te richten.

In de zomer van 2008 begon De School in een voormalige kerk aan de chique Emmalaan in Zandvoort aan Zee. Net als de moderne werknemer nemen de 42 leerlingen – en de leraren – in overleg en verspreid over het gehele jaar vrije tijd op. De flexibele vakanties zijn mogelijk doordat op De School de basisvaardigheden als taal en rekenen niet klassikaal gegeven worden.

Volgens Ploegman sluiten individuele leerplannen beter aan bij de verschillende kinderen, en flexibele schooltijden en vakantiedagen passen simpelweg beter bij deze maatschappij.

SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan zei vorig jaar min of meer hetzelfde; ook hij stelde de vaste schoolvakanties als verplicht nummer ter discussie. Hij vond dat kin-

deren meer ruimte moesten krijgen hun talenten te ontwikkelen.

Voor ouders die bijvoorbeeld in de horeca werken, zijn de flexibele vakanties een uitkomst. "We hebben nu ervaring met één zomer, en het blijkt dat niet iedereen voor de camping in Frankrijk kiest. Een paar kinderen nemen bijvoorbeeld zes weken vrij rond de kerst."

Toch verschillen de redenen om voor De School te kiezen, zegt Ploegman. "Het werk van de ouders speelt een rol, maar er zijn ook mensen die uit principe voor onze aanpak kiezen of alleenstaande ouders die ook door de opvang die wij bieden, mogelijkheden zien om hun leven weer op te bouwen. Ook zijn er kinderen die minder tot hun recht komen in het gewone onderwijssysteem."

De onderwijsinspectie heeft het maar moeilijk met de manier waarop De School het onderwijs organiseert. Na een eerste inventarisatie blijkt het onderwijs van De School kwalitatief voldoende te zijn, maar de inspectie worstelt met de vraag of de school wel voldoet aan wet- en regelgeving in het onderwijs.

Het grootste struikelblok is dat De School geen vaste schoolvakanties

kent en een deel van de kinderen daardoor juist in de door de overheid vastgestelde vakantieperiodes les krijgt. Lessen die wel aan de inhoudelijke eisen voldoen, maar op de 'verkeerde' tijd gegeven worden, tellen mogelijk niet mee voor het minimale aantal van 940 uren per jaar.

Een woordvoerder van de onderwijsinspectie: "De basis voor ons is dat de wet voorschrijft dat de basisscholen in de zomer zes weken wegens vakantie gesloten moeten zijn." Toch voegt hij daaraan toe dat de inspectie nog in onderzoek heeft of de school de wet al dan niet overtreedt. Wanneer dat duidelijk zal zijn, kan hij niet zeggen.

Een woordvoerder van staatssecretaris Sharon Dijksma antwoordt desgevraagd dat de overheid particuliere initiatieven met veranderende schooltijden toezicht. "Maar duidelijk moet zijn dat kinderen voldoende onderwijstijd krijgen, volgens de voorschriften."

En daar ligt een ingewikkeld probleem, omdat de werkwijze van De School niet past binnen de denkwijze van de inspectie. De School is 2500 uur per jaar open, maar omdat

ADVERTENTIE

Tropentheater
Zondag 17 januari 14.00 uur
Handtheater: De Verleide Wolk 8*
Een sprookje in sprekende gebaren

Zondag
7 februari 14.00 uur
HRO Muziek:
Verre reis in de Amalthea op
Janje een vliegend wend

JEUGDVOORSTELLINGEN
020 568810 v.w@trijpenthater.nl

raam, dan doe je het in Nederland blijkaar goed,' zegt directeur Marjolein Ploegman van De School (rechts).

FOTO AMALRY MILLER

'We hebben nu ervaring met één zomer, en niet iedereen kiest voor de camping in Frankrijk'

De School onderwijs en naschoolse opvang combineert, en die ook nog eens per dag en per kind flexibel invult, vindt de inspectie het moeilijk te bepalen of de leerlingen wel aan het minimale aantal lessen toekomen.

Ploegman vindt het jammer dat op een bureaucratische manier naar het onderwijs wordt gekeken.

"Als je een duidelijk aantal lessen aanbiedt en alle leerlingen kijken verveeld uit het raam, dan doe je het in Nederland blijkaar goed. Wij bieden onderwijs op een vernieuwende manier aan, dat sluit beter aan bij de behoeften van de kinderen, leerkrachten en ouders."

Dat betekent overigens niet dat kinderen volledig vrij spel krijgen, zoals bijvoorbeeld bij Iederwijs. "Grofweg kun je zeggen dat wij inzitten tussen het klassieke klassikale onderwijs, waarbij de docent bepaald is, en Iederwijs, waar kinderen het uitgangspunt zijn."

Een docent stelt met ieder kind zijn ouders om de tien weken een leerplan vast. Dat gebeurt op zogeheten sociocratische wijze. Dat betekent dat in 'de persoonlijke leerkring' besproken wordt wat goed is gegaan, wat beter kan en op welke manier bijvoorbeeld het rekenen verbeterd kan worden. Het idee is dat kind, ouders en leerkracht zich als gelijkwaardige gesprekspartners uiteindelijk in de gekozen aanpak kunnen vinden.

"Dat een kind moet leren rekenen is duidelijk, maar een leraar kan in zo'n gesprek ook aangeven waarom dat eigenlijk belangrijk is, en bespreken hoe en op welk moment dat het beste kan gebeuren. Dat verhoogt uiteindelijk de motivatie van kinderen om te leren."

Volgens Ploegman leidt een betere motivatie tot meer en sneller leren en daarmee tot een hoger rendement.

Het betekent ook dat sommige kin-

deren, die bijvoorbeeld met achterstanden kampen, meer les krijgen dan anderen.

Ploegman: "Ieder kind is verschillend en daar willen wij op inspelen. En dat doen we ook op andere tijden, want waarom mag een kind na drie uur 's middags niet meer leren? Daarom integreren wij onderwijs en naschoolse opvang. Kinderen komen hier in verschillende ruimtes en kiezen hun eigen tempo."

Maar wie onderwijs en opvang door elkaar wil laten lopen, stuit op verschillende regels. In een schoolklas mag een leerkracht gerust dertig kinderen onder zijn hoede hebben, maar voor een leidster in de opvang is dat maximaal tien. Ook moet onderwijs kosteloos worden aangeboden; voor opvang geldt dat niet.

Overigens is de opvang op De School heel flexibel ingericht. "Ouders betalen allemaal voor drie dagen per week opvang, maar kinderen kunnen het gehele jaar terecht, desnoods een keer vijf dagen per week. In andere opvanginstellingen kan dat niet: als je betaalt voor de maandag, is het moeilijk om je kind een keer op

dinsdag naar de opvang te brengen."

Inmiddels is De School niet meer de enige met flexibele school- en vakantieperiodes. Ook in Zwolle en Ede zijn basisscholen die het gehele jaar geopend zijn. Ploegman: "Er is duidelijk behoefte aan."

Toch is er in Amsterdam geen vergelijkbaar voorbeeld te vinden. "Wel zijn er steeds meer brede scholen en wordt met continuïteitsplanning gewerkt, maar Amsterdam loopt op het punt van flexibele school- en vakantieperiodes niet bepaald voorop," zegt Gerard van de Burgwal van adviesbureau OOG.

Volgens Herbert de Bruijne, directeur van Openbaar Onderwijs aan de Amstel, stemmen scholen hun beleid juist beter op elkaar af om de vakantieplanning van ouders te vergemakkelijken.

Overigens vraagt hij zich af of het administratief wel haalbaar zou zijn om een flexibele structuur als op De School wordt gebruikt, in Amsterdam in te voeren. "Het zal heel moeilijk zijn om goed na te gaan of kinderen het minimum aantal lessen wel halen, en daar zit de overheid nu juist bovenop. Ik zie het niet snel gebeuren."